

Τμήμα Τεχνολόγων Γεωπόνων

Τίτλος Μαθήματος:

ΚΑΛΩΠΙΣΤΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΘΑΜΝΟΙ

Ενότητα 8: Χαμηλοί θάμνοι και άλλα
καλλωπιστικά είδη θερμότερων περιοχών

Γρηγόριος Βάρρας

Αν. Καθηγητής

Άρτα, 2015



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης *Creative Commons*.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.
- Το έργο «**Ανοιχτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Ηπείρου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.



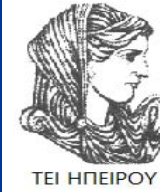
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





ΧΑΜΗΛΟΙ ΘΑΜΝΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΚΑΛΩΠΙΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ



ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ



ανοιχτά μαθήματα
opencourses



1. *Achillea cretica* (Αχίλλεια)



2



0-150m



Απρ.-Ιουλ.



Ιουν.-Αυγ.

Ιθαγενής, αρωματικός ημίθαμος, ύψους μέχρι 50cm με σφαιρική πυκνή κόμη και πλούσια λευκή ανθοφορία.

Χρήσεις: Σε ομάδες σε κήπους και πάρκα.



2. *Alcea setosa* (Αλθαία)



2



0-1700m



Μάιο-Νοεμβρ.



Αυγ.-Δεκ.

Πολυετής, όρθια πόα, ύψους μέχρι 2.5m με μεγάλα φύλλα και εντυπωσιακά άνθη σε χρωματισμούς από λευκά έως πορφυρά.

Χρήσεις: Κατάλληλο σε ομάδες σε κήπους, πάρκα, νησίδες δρόμων, ακόμα και δενδροστοιχίες. Μπορεί να εγκατασταθεί ακόμα και με απευθείας σπορά στο χώρο που θα επιλέξουμε.



3. *Atriplex semibaccata* (Ατριπλεξ)



1



30-250m



Ιαν.-Δεκ.



Ιουλ.-Δεκ.

Αειθαλής, κατακείμενος θαμνίσκος, ύψους μέχρι 40cm.

Χρήσεις: Κάλυψη εδάφους, ιδιαίτερα επικλινούς και άγονου.



4. *Cichorium spinosum* (Κικώριον)



Φυλλοβόλος θάμνος, ύψους μέχρι 60cm που φύτεται σε βραχώδεις παραλίες, με γαλάζια άνθη και συμπαγή κόμη.

Χρήσεις: Δεν έχει χρησιμοποιηθεί, αλλά είναι εντυπωσιακό φυτό και αξίζει να χρησιμοποιηθεί στους κήπους.



5. *Cistus* spp. (Ξυσταρκές, Κιστοί ή Λαδανιές)



1



0-1800m



Ιαν.-Μάιο



Απρ.-Ιουλ.

Στην Κύπρο αυτοφύονται 5 είδη: *C. creticus*, *C. salviifolius*, *C. monspeliensis*, *C. parviflorus* και *C. ladanifer* και είναι όλοι θαμνίσκοι ύψους 0,5-1m. Ακόμα υπάρχουν και υβρίδια μερικών από τα πιο πάνω είδη.

Χρήσεις: Σε κήπους, νησίδες δρόμων, πάρκα.



6. *Convolvulus oleifolius* (Κομβόλβουλος)



2



0-700m



Μαρτ.-Ιουν.



Ιουν.-Ιουλ.

Αειθαλής θάμνος, ύψους μέχρι 50cm με λευκά ή λευκά-ρόδινα άνθη. Υπάρχουν 3 αυτοφυείς ποικιλίες στην Κύπρο.

Χρήσεις: Πάρκα και κήποι σε θέσεις με χαμηλή βλάστηση.



7. *Fumana arabica* (Φουμάνο)



1



0-1200m



Φεβρ.-Ιουλ.







Απρ.-Αυγ.

Ιθαγενής, μικρός θάμνος ύψους μέχρι 40cm,
με κίτρινα άνθη και μικρά φύλλα.

Χρήσεις: Πάρκα και κήποι σε βραχώδεις θέσεις.



8. <i>Helichrysum conglobatum</i> (Ψυλλίνα, Κλάματα της Παναγίας)			
 1	 0-700m	 Μαρτ.-Μάιο	 Μάιο-Ιουν.
Αρωματικός, αειθαλής ημίθαμνος, ύψους μέχρι 50cm με κίτρινα άνθη.			
Χρήσεις: Σε ομάδες σε κήπους και πάρκα. Κατάλληλο για βραχόκηπους.			



9. LAVANDULA ANGUSTIFOLA (ΛΕΒΑΝΤΑ)



2



0-1450m



Μαρτ.-Μάιο



Απρ.-Ιουν.

Αειθαλής, αρωματικός θάμνος, ύψους μέχρι 100cm
ιθαγενής της Μεσογείου, με πλούσια ανθοφορία.

Χρήσεις: Πάρκα, κήποι, ανθοδόχες, νησίδες δρόμων.



10. *Lavandula stoechas* (Μυροφόρα ή Λεβάντα)



2



0-900m



Μαρτ.-Μάιο



Απρ.-Ιουν.

Αρωματικός αειθαλής θάμνος, ύψους μέχρι 100cm.

Χρήσεις: Σε ομάδες σε κήπους και πάρκα.

Προβλήματα: Δύσκολο φυτό σε συνθήκες καλλιέργειας.



11. *Lavatera bryoniifolia* (Λαβατέρα)



2



150-800m



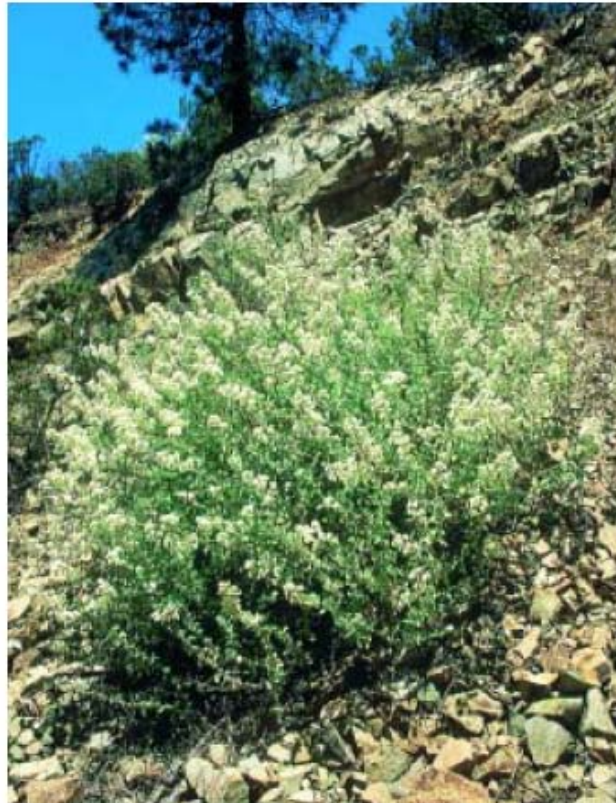
Μάιο-Ιουν.



Ιουλ.-Αυγ.

Όρθιος, ημίθαμος, ύψους μέχρι 3m. Είδος μεγάλης μολόχας με εντυπωσιακό άνθος και φύλλα.

Χρήσεις: Δεν έχει χρησιμοποιηθεί, αλλά είναι κατάλληλο για πάρκα, κήπους, νησίδες δρόμων.



12. *Origanum dubium* (Ρίγανη)



Αρωματικός ημίθαμνος, ύψους μέχρι 60cm με μικρά φύλλα και λευκά άνθη.

Χρήσεις: Σε ομάδες σε κήπους και πάρκα. Τα άνθη και τα φύλλα της χρησιμοποιούνται ως άρτυμα.



13. *Origanum majorana* (Σαψισιά)



2



0-900m



Μάιο-Οκτ.



Ιουν.-Νοεμβρ.

Αρωματικός, ενδημικός ημίθαμος ύψους μέχρι 50cm με μικρά φύλλα και λευκά άνθη.

Χρήσεις: Σε ομάδες σε κήπους και πάρκα.



14. *Phlomis* spp. (Φλόμις)



Ιθαγενείς και ενδημικοί θάμνοι, ύψους μέχρι 2m με εντυπωσιακά κίτρινα άνθη και ελκυστικό φύλλωμα. Από τα είδη που αυτοφύονται στην Κύπρο, κατάλληλα θεωρούνται η *P. lunariifolia* και η ενδημική *P. syriaca*
Χρήσεις: Σε ομάδες σε πάρκα και κήπους.



15. *Phyla filiformis* (Μελισσόχορτο)



2



0-300m



Μαρτ.-Οκτ.



-

Πολυετής έρπουσα πόα, που καλύπτει το έδαφος πλήρως σε μεγάλες αποικίες.

Χρήσεις: Άριστο υποκατάστατο του γρασιδιού, με σαφώς λιγότερες απαιτήσεις σε νερό, λίπανση και ψεκασμούς.

Προβλήματα: Ως πρόβλημα αναφέρεται η προσέλκυση μελισσών, που μπορεί να αποφευχθεί με το συχνό κούρεμα.



16. *Ptilostemon chamaepeuce* (Αγριολασμαρίν)



1



50-1600m



Μάιο-Ιουλ.



Ιουν.-Αυγ.

Ενδημικός, ημίθαμνος, ύψους μέχρι 80cm με πολλούς βλαστούς, στενά μακριά φύλλα όπως το λασμαρίν και πορφυρά άνθη.

Χρήσεις: Σε βραχώδεις θέσεις, πρηνή αλλά και άλλες θέσεις του κήπου.



17. *Rosmarinus officinalis* (Λασμαρίν)



1



0-1000m



Μάιο-Οκτ.



Νοεμβρ.-Μάιο

Αρωματικός, σειθαλής θάμνος, ύψους μέχρι 1m.
Χρήσεις: Χαμηλό φρακτικό για δημιουργία διαδρόμων, και σε ομάδες σε κήπους, πάρκα και δενδροστοιχίες και πρηνή δρόμων. Τα αρωματικά φύλλα του χρησιμοποιούνται στη μαγειρική.



18. *Ruscus aculeatus* (Περνάρην, Αγριομερσίνη)



1



50-1100m



Φεβρ.-Μαρτ.



Αυγ.-Ιαν.

Αειθαλής θάμνος, ύψους μέχρι 60cm με ακιδωτά δερματώδη φύλλα και κόκκινους σφαιρικούς καρπούς. Υπάρχουν και καλλιεργούμενες ποικιλίες που ήδη χρησιμοποιούνται σε κυπριακούς κήπους.

Χρήσεις: Σε ομάδες ή γραμμές σε κήπους.



19. *Salvia fruticosa* (Σπαζιά, Χαχομηλιά, Σφακομηλιά)



2



0-1500m



Φεβρ.-Ιουλ.



Απρ.-Αυγ.

Αειθαλής, έντονα αρωματικός θάμνος, ύψους μέχρι 50cm.

Χρήσεις: Σε ομάδες σε κήπους και πάρκα. Τα φύλλα δίνουν πολύ ωραίο τσάι.



20. *Sarcopoterium spinosum* (Μαζίν)



1



0-1250m



Φεβρ.-Απρ.



Μάιο-Ιουλ.

Θάμνος ύψους μέχρι 50cm με αγκάθια και σφαιρική πυκνή κόμη.

Χρήσεις: Φυτεύεται σε ομάδες, ή περιμετρικά σε χώρους του κήπου ή του πάρκου.



21. *Thymus capitatus* (θυμάρι)



1



0-1250m



Φεβρ.-Απρ.



Μάιο-Ιουλ.

Αρωματικός θάμνος, ύψους μέχρι 40cm με πυκνή ημισφαιρική κόμη.

Χρήσεις: Σε ομάδες σε πάρκα και κήπους, άριστο μελισσοκομικό φυτό.

Βιβλιογραφία

Άλκιμος Α., Δέντρα και Θάμνοι, καλλωπιστικά είδη από την ελληνική φύση, σελ. 240.

Θεσσαλικά φυτώρια : καλλωπιστικά δέντρα και θάμνοι, ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, τ. -, τχ. -, 2001, σ. 96-97

Τσαλικίδης, Γ., 2005, Καλλωπιστικά φυτά για ελληνικούς κήπους Συγγραφείς, Εκδόσεις Επίκεντρο Α.Ε.



Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Τεχνολογικό Ίδρυμα Ηπείρου.

<Βάρρας Γρηγόριος>.

<Καλλωπιστικά δέντρα και θάμνοι (Εργαστήριο)>.

Έκδοση: 1.0 <Άρτα>, 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<http://eclass.teiep.gr/courses/TEXG121/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μυριούνης Χρήστος
Άρτα, 2015